

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.158/2008/4.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Nagy József Ügyvédi Iroda (4024 Debrecen, Iparkamara u. 4. II/15. szám, ügyintéző: Dr. Nagy József ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Major Csaba Ügyvédi Iroda (4032 Debrecen, Dóczy J. u. 30. fszt. 2. szám, ügyintéző: Dr. Major Csaba ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen megállapítás iránt indított perben, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. február 6. napján kelt, 7. G. 40.182/2007/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 120 000 (Egyszázhuszezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes jogelődje, a ... Zrt., illetőleg 2007. július 1. napjától kezdődően a felperes a földgázelosztási működési engedélyesi tevékenysége körében végezte, illetve végzi a földgázigényt bejelentő jogi személyek és magánszemélyek földgáz ellátásba történő bekapcsolását, valamint a hálózat használatával kapcsolatos tevékenységeket.

A felperes jogelődje és az alperes 2005. június 23. napján hálózati csatlakozási szerződést kötöttek az alperes telephelyének gázellátása biztosítása érdekében. A felek a szerződés teljesítésének a határidejét a befejezéstől számított minimális 240 naptári napban, illetve a

létesítési engedély kiadását követő 90 napban határozták meg. Késedelem esetére a szerződés 10.) pontjában késedelmes naponként 50 000 Ft kötbért kötöttek ki.

A felperes jogelődje a kivitelezésre 2005. augusztus 8. napján kötött vállalkozási szerződést. A ... a 2005. november 3. napján kelt - 2005. november 30. napján jogerős - 8838/2005. számú határozatával a szerződés szerinti gázelosztó vezeték létesítését engedélyezte.

A kivitelező 2006. március 8. napján akadályközlést jelentett be a felperes jogelődjének, és a teljesítési határidő 60 nappal történő meghosszabbítását kérte a rossz időjárásra való hivatkozással. Emiatt 2006. március 20. napján a felperes jogelődje is akadályközléssel élt az alperes felé, amit az alperes a 2006. március 29. napján kelt válaszában elutasított, egyben bejelentette a kötbérigényét.

A felperes jogelődje 2006. április 3. napján tájékoztatta az alperest a gázelosztó-vezeték építésének a befejezéséről, egyben 2006. április 5. napjára kitűzte a műszaki átadás-átvételt, majd 2006. április 10. napján azt a tájékoztatást adta, hogy a vezeték üzembehelyezésére a vezetékjogi ügyintézkést követően kerülhet sor.

A rendszer tényleges üzembehelyezése 2006. július 6. napján történt meg, a ... pedig a 3899/6/2006. számú használatbavételi engedélyét 2006. augusztus 1. napján adta ki.

Az alperes a 2006. december 12. napján kelt levelében 259 késedelmes nap után 12 950 000 Ft kötbérigénnyel élt, amit a felperes jogelődje visszautasított részben az időjárásra hivatkozással, részben pedig azért, mert az alperes belső rendszerének a nyomáspróbájára 2006. augusztus 16. napján került sor, ami miatt a használatbavételi engedély kiadása csak 2006. szeptember 18. napján történt meg.

Az alperes 2007. július 14. napján panaszbejelentéssel fordult a Magyar Energia Hivatalhoz, amely az eljárást hatáskör hiánya miatt megszüntette.

A megszüntető végzéssel szemben az alperes keresettel élt a Fővárosi Bíróság előtt.

A felperes a - Debreceni Városi Bíróságnál előterjesztett, majd a Hajdú-Bihar Megyei Bírósághoz áttett - keresetében annak megállapítását kérte, hogy jogelődje az alperessel 2005. június 23. napján megkötött hálózati csatlakozási szerződés teljesítése során, neki felróható módon nem esett késedelembe, ezáltal a felróhatósággal kapcsolatos jogkövetkezmények sem terhelik.

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte, vitatta a felperes jogutódlását, hivatkozott a megállapítási kereset feltételeinek a hiányára is, a felperesi késedelem felróhatóságára.

Az elsőfokú bíróság a 4. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500 000 Ft perköltséget.

Döntését azzal indokolta, hogy a megállapításra irányuló kereset indításának a jogszabályi feltételei nem állnak fent. Kifejtette, hogy olyan tényre vonatkozóan, amelyre konkrét perben védekezésnek hivatkozni lehet, jog megóvása címén nincs helye megállapítási

kereset indításának. Ha az alperes a kötbérigényét perben érvényesíti a felperessel szemben, lehetősége lesz a felperesnek a késedelmét kimenteni, és a védekezése körében hivatkozhat a felróhatósága hiányára.

A jogvédelmet az alperes által a Magyar Energia Hivatal előtt kezdeményezett eljárás sem alapozza meg, mert túl azon, hogy az megszüntetésre került, a felperes helytállóan hivatkozott arra, miszerint a Magyar Energia Hivatal hatásköre a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. tv. (GET.) 4-5. §-a értelmében többek között a fogyasztóvédelmi jellegű kérdésekre terjedt ki, azonban a hivatal nem dönthet a szerződésszegés bírósági hatáskörébe tartozó polgári jogi következményei felől, így az adott esetben az alperes kötbérigényéről, vagy annak esetleges mérsékléséről sem. A bíróság kiszabása, vagy egyéb intézkedés megtétele pedig a Magyar Energia Hivatal önálló eljárásában megtehető intézkedés, amely független a bíróság eljárásától, így annak nem lehet elejét venni a felperes által kért negatív megállapítással.

Az elsőfokú bíróság - eltérő jogi álláspontja miatt - alperes ellenkérelmének az egyéb hivatkozásait nem vizsgálta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a perben felmerült költségek megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezést, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő kötelezését - kérte.

Indokolása szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, a megállapítási kereset feltételeinek a hiányát, mert esetében a megállapítási igény két okból is fennáll. A jogelődjétől, a ... Zrt.-től, mint alapítótól a GET. kötelező rendelkezéseinek megfelelően kapta meg azt a vagyontömeget, amellyel a földgázelosztó hálózati tevékenységét a Magyar Energia Hivatal által is ellenőrzöttén végezni tudja. A ... Zrt. nem ismeri el annak a kötbérkövetelésnek a megalapozottságát, melyet vele szemben az alperes támasztott, emiatt nem is látta el a felperest ezt ellentételező pozitív vagyonnal. Így, ha az alperes utóbb e kötbérkövetelést törvényes úton érvényesítené, a felperes vagyonában olyan csökkenés állna be, mely az eredeti vagyonjuttatási cél (földgázelosztó hálózat üzemeltetéséhez szükséges vagyon) vagyoni egyensúlyának a felborulásához vezetne.

Az alperes jogainak a megóvása indokolt a Magyar Energia Hivatal által kezdeményezett eljárással összefüggésben is.

Az alperes kérelme a MEH felé kifejezetten arra irányult, hogy a MEH kötelezze a felperesi jogelődöt arra, hogy a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül a kötbért fizesse meg.

A MEH-nek a GET. 5. § f.) alpontja alapján kialakult gyakorlata, hogy a fogyasztói panaszokkal kapcsolatos vitás ügyekben nemcsak bíróságolja a szolgáltatót, de kötelezi is a szerződés szerinti kötbér megfizetésére. Ennek bizonyítékeként csatolta a MEH hasonló ügyben hozott határozatát, és a Fővárosi Ítéltábla azt helybenhagyó ítéletét. Ezzel azt kívánta igazolni, hogy jogerős ítélet támasztja alá az általa is helytelennek tartott gyakorlatot, miszerint a MEH a fentiekben hivatkozott jogalapon kötbérfizetésre kötelezi a szolgáltatót, ugyanakkor a közigazgatási eljárásban szóba sem jöhet a kötbér mérséklése, amely bírósági hatáskörbe tartozó kérdés.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

Az volt az álláspontja, hogy a felperes fellebbezésében felhozott érvelés és az általa csatolt határozatok nem alapozhatják meg a helytálló döntés megváltoztatását. A hivatkozott Magyar Energia Hivatal határozata ugyanis nem tartalmaz az egyes ügyekre forintban kifejezett kötbérfizetési kötelezettséget, csak általánosságban kötelezi a felperes jogelődjét, hogy teljesítse a saját szerződésében vállalt kötbérfizetési kötelezettségét, azaz a felperes jogelődje polgári perben minden egyes fogyasztóval szemben igazolhatja, bizonyíthatja, hogy neki nem felróható a késedelmes gázbekötés.

Az ítélet tábla a felperes fellebbezését a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. tv. (Pp.) 256/A. § (1) bekezdés f.) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a felperes keresetének az elbírálásához szükséges mélységben pontosan feltárta, a Pp. 123. §-át, a megállapítási kereset indításának a feltételeit, célját helyesen értelmezte és alkalmazta, jogi következtetése is helytálló, ezért a keresetet elutasító döntés törvényes és megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletét megfelelő indokolással látta el, annak kiegészítése önmagában szükségtelen. Az ítélet tábla a felperes fellebbezésére tekintettel az alábbiakat emeli ki:

A Pp. 123. §-a úgy rendelkezik, hogyha a kereseti kérelem számadási kötelezettség megállapítására irányul, a felperes ezzel együtt kérheti az általa előterjesztett számadás helyességének a megállapítását is.

Megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet.

A megállapításra irányuló keresetnek két konjunktív (együttes) jogszabályi feltétele van: az egyik a jogvédelem szükségessége, az, hogy a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben megóvása végett szükséges, másrészt, hogy a felperes teljesítést nem követelhet, a jogviszony természete, nem lejárt követelés, vagy egyéb okból.

A két feltétel együttes természetű, vagyis mindkettőnek fent kell állni a megállapítási kereset megindításakor. Nyilvánvaló, hogy a megóvni kívánt jognak az érvényesíthető, a jogviszonyhoz kapcsolódó anyagi jogintézményhez kell kapcsolódnia, a megállapítási kereset ugyanis az anyagi jogi igény érvényesítésének egy létszakaszaként is felfogható.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy olyan tényre vonatkozóan, amelyre a konkrét perben védekezésként hivatkozni lehet, nincs helye - jogmegóvása címén - megállapítási kereset vagy viszontkereset előterjesztésének.

Az elsőfokú bíróság tehát helytállóan állapította meg azt, hogy amennyiben az alperes perben érvényesíti a felperes elleni kötbérigényét, a felperesnek lehetősége lesz a késedelmét kimenteni, és hivatkozhat felróhatóságának a hiányára.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy a Magyar Energia Hivatal előtt kezdeményezett eljárás sem alapozza meg a jogvédelmet. Az elsőfokú bíróság álláspontjának cáfolatára nem alkalmas a felperes által becsatolt MEH határozat, és annak helybenhagyásáról szóló Fővárosi Ítéltáblai döntés sem.

A felperes által hivatkozott MEH határozatban (165/2007. szám) a hivatal kötelezte az engedélyest, hogy azon fogyasztók részére, akiknél a bekapcsolása az engedélyes által vállalt határidőn túl valósult meg, a csatlakozási szerződések megkötésének időpontjában alkalmazandó, üzletszabályzatának III/20. melléklete szerinti kötbért fizesse meg.

A felperes maga is vitatta a hivatal kötbér fizetésére kötelező joggyakorlatát, a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során sérelmezte a GET. 5. §-ának f.) pontja kiterjesztő értelmezését. A hivatal az eljárásával a polgári jogviszonyokba avatkozott bele, és bírósági hatáskörbe tartozó kérdésben foglalt állást.

Szükséges kiemelni azt is, hogy a Fővárosi Ítéltábla érdemben nem vizsgálta a hivatkozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során, a 2. Kf. 27.189/2007/12. számú határozatában eljárási okok miatt a felperesnek a GET. 5. §-ának f.) pontjára és ezen belül a Magyar Energia Hivatal fogyasztóvédelmi hatáskör terjedelmére vonatkozó érveit.

A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. tv. (GET.) 5. § f.) pontja jogosítja fel a hivatalt a fogyasztók érdekeinek érvényesítése érdekében a földgáz ellátás területén a fogyasztói panaszokkal kapcsolatos vitás ügyekben való döntésre. Ez az eljárás a polgári jogvita kereteivel nem azonosítható, ezért a felperes nincs elzárva attól, hogy az alperes igényérvényesítése esetén akár késedelmének, akár felróhatóságának hiányára érdemben hivatkozzon.

Az ítéltábla nem találta alaposnak a felperesnek a fellebbezésében felhozott, a jogelődjének a földgázelosztó hálózat üzemeltetéséhez szükséges vagyon juttatásával kapcsolatos érvelését sem.

A Pp. 123. §-a a megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelem egyik feltételeként a felperes jogvédelmének szükségességét szabja, ez a jogvédelem azonban a törvény kifejezett rendelkezése szerint a felperes és az alperes jogviszonyában értelmezhető, ezért e körben a felperes és jogelődjének jogviszonya nem értékelhető, az a jogvédelem szükségességét a felperes számára nem biztosítja, nem biztosíthatja.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az ítéltábla a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének a megfizetésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1)-(2), (5)-(6) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre, illetve arra a tényre,

hogy a fellebbezés elbírálására tárgyaláson kívül került sor. Az ítélet tábla az így megállapított ügyvédi munkadíjra a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján felszámította az ügyvédi tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét.

Az eredménytelenül fellebbező felperes saját eljárási költségét (fellebbezési eljárási illeték, ügyvédi munkadíj) maga köteles viselni.

Debrecen, 2008. június hó 06. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk előadó bíró,
Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó